

ŠKOLNÍ NEKÁZEŇ

Společně k bezpečí

NEKÁZEŇ - SEMINÁŘ

Příčiny nekázně ve školním prostředí

Kázeň a její účel

Funkce pravidel

Příčiny, které brání úspěšnému řešení kázně

Kázeňské prostředky

Dozor, odměny, tresty

Pozitiva záporného příkladu, negativa
kladného

Stanovení pravidel, využití hraní rolí

Modelové situace z vaší praxe

NEKÁZEŇ - SEMINÁŘ

Školní násilí a nekázeň - nejčastější příčina odchodu učitelů ze školství v Německu, V.B

Při „vystřílení“ **Gutenbergova gymnázia v Erfurtu** (16 lidí – z toho 12 učitelů) poručil středoškolák Robert Steinhäuser učitelce němčiny: „Klekní si na kolena“! Když si klekla, tak ji popravil. Pistoli jí vstrčil do pusy a vystřelil.

Jeden ze studentů, který viděl masakr učitelů na vlastní oči, se nedokázal s viděným srovnat a spáchal sebevraždu – pořád se mu vracel obraz masakru a tak se oběsil

REAKCE

Učitelé chtějí zrušit odpolední vyučování (V.B.)

Nejsou schopní nijak reagovat na nekázeň černošských dětí, protože každý pokus o zkáznění je považován za projev rasismu

ČR

Jedním z nejčastějších důvodů pro odchod ze školství nejsou nízké platy, ale nekázeň žáků

Drogy (nutnost vozit všude detekční soupravy, vymezovat se vůči jevu), kouření, alkohol

Útoky rodičů – napomenutí žáka považují za šikanu, všechna kázeňská opatření je třeba si dobře rozmyslet – napomenutí ze strany vedení škol nebo rodičů – zřizovatele

Vulgární mluva, projevy agresivity brutality a drzostí

Běžná přítomnost zbraní ve škole (včetně jejich prodeje ve škole)

KONKRÉTNÍ PROJEVY NEKÁZNĚ

1. Které konkrétní projevy nekázně zaznamenáváte ve vaší praxi
2. Rozdělte tyto projevy podle nějakých kategorií, se kterými by se dalo dále nakládat jako s celky
 - a) Otravnosti pijící krev vám (učitelům + vám osobně = specialitky)
 - b) Otravnosti obtěžující ostatní děti
 - c) Projevy vyžadující kázeňská opatření
 - d) Nebezpečné chování
 - e) Poruchy chování apod.

KONKRÉTNÍ PROJEVY NEKÁZNĚ (Klášterec)

Vulgární vyjadřování, KYSELÉ KSICHTY

Podvody, zbabělost, neschopnost se přiznat

Ublížování druhému

Ublížování učiteli

Provokačky, drzosti

Záškoláctví

Neplnění povinností, JÁ TO NEVÍM – ANI SE NEPOKUSÍ

Ničení věcí, braní věcí, krádeže

Lhaní, žalování

Nechápe, co po něm chci

Odmítání pracovat – NEBUDU TO DĚLAT

ZVUKY, pod záminkami odchází ze třídy

NEKÁZEŇ - SEMINÁŘ

Příčiny nekázně ve školním prostředí

Kázeň a její účel

Funkce pravidel

Příčiny, které brání úspěšnému řešení kázně

Kázeňské prostředky

Dozor, odměny, tresty

Pozitiva záporného příkladu, negativa
kladného

Stanovení pravidel, využití hraní rolí

Modelové situace z vaší praxe

KOMUNIKACE PŘI HODINĚ NA ZŠ

Jdi do hajzlu

Co chceš ty prase?

Ty vole, ty seš ale zkurvená píča

Nelez mi na nervy, kreténe!

Vysmahni krávo!

Co si myslíš ty čůráků?

Chceš pěstí?

Vyser si voko, kundo zasraná

Seru na tebe!

KÁZEŇ A NEKÁZEŇ

- **K čemu je kázeň ve škole dobrá?**
- Na to, co je to kázeň (nekázeň), má každý jiný názor
- Každý má jinou toleranci, životní zkušenosti
- Každý má jiné osobnostní založení
- Každému něco jiného vadí – něco jiného ho vytáčí
- **ÚKOLEM NĚKTERÝCH DĚTÍ JE NALÉZT TAKOVOU VĚC A POUŽÍT JI**

PŘÍČINY NEKÁZNĚ

1. Proč TO dělají?

2. Proč mi TO vadí?

Unregistered version of PPT To PDF Scout

(Fyziologické, psychické)

**Příčiny je třeba nalézt, rozdělit je do
nějakých zpracovatelných celků a pak k
dětem přistupovat ROZDÍLNĚ!!!**

Unregistered version of PPT To PDF Scout

Příklad

Mám ve třídě hochu, který neovládá své chování. Je hrubý ke spolužákům a ubližuje jim. Nápravné kroky jsme podstoupili ve spolupráci s PPP a jsem ve spojení s jeho dětským psychiatrem, který diagnostikoval poruchu. Ale i po telefonických rozhovorech mi neposkytl žádnou diagnózu. Petr je pod medikací, ale po několika týdnech zklidnění nastalo zase období jeho vzdoru a hrubého nepředvídatelného chování. S rodiči spolupracuji, ale maminka je také pod léky u psychiatra, takže je ta spolupráce náročná. Petr nemůže být přeřazen do speciální třídy, i když u nás ve městě je, protože má plný stav žáků. Mám strach, abych něco nezanedbala, pokud Petr někomu ublíží na zdraví. Nevím jak jsem krytá a kde hledat řešení, když je žák psychicky nemocný. Ještě jsem se s tím nesetkala a jsem už bezradná.

IDEÁLNÍ PEDAGOGICKÉ PROSTŘEDÍ

- Kde, kdy a jak se nejlépe UČÍ vám?
- Kde, kdy a jak se nejlépe UČÍ děti a které děti?
- Hledám e kompromis mezi ideálním pracovištěm pro nás a ideálním pracovištěm pro děti

MOTIVACE – PROČ CHODÍM DO ŠKOLY

Proč děti do školy chodí?

Proč je tam rodiče posílají?

Unregistered version of PPT To PDF Scout

Proč dělají s dětmi domácí úkoly?

OBRAZ ŠKOLY NEMUSÍ BÝT TOTOŽNÝ SE SKUTEČNÝM STAVEM

1. škola jak ji ukazujeme směrem ven (soustředíme se na cílovou skupinu, které ji představujeme)

2. Škola jak ji vidíme my sami jako učitelé a ostatní zaměstnanci

3. Škola jak jí vidí děti = co se v ní skutečně děje

**ZÁKLADEM JE PROSTUPNOST MEZI VŠEMI OBRAZY
ŠKOLY = musíte vědět, co se tam skutečně děje a mít
svoje „zvědy“ v obou skupinách**

KÁZEŇSKÝ SYSTÉM ŠKOLY ODRAŽÍ KÁZEŇSKÝ SYSTÉM SPOLEČNOSTI

- Kázeňské metody, prostředky i přístup těch, co ukazují k ukazňovaným jsou dobově podmíněné
- **Kázeň hole a kázeň hladu**
 - Suspension – suspenze /krátkodobé, dlouhodobé i definitivní/
 - vychází z toho, že vzdělání je nejvyšší hodnotou a pokud jí člověk nedisponuje, nedokáže se ve společnosti uplatnit a může skončit mezi nezaměstnanými

CO JE NEJDŮLEŽITĚJŠÍ

- Pochopit příčiny nekázně a násilí
- Rozklíčit konkrétní případ
konkrétního dítěte
- Znat co nejvíce podrobností o každém
dítěti (rodinné zázemí, co se mu honí
hlavou, co rádo- nerado..)
- Diagnostikovat to = rozpoznat, kdy je
to nebezpečné a kdy ne – v tomto bodě
NESMÍ učitel udělat chybu - PROČ?

- Vyberte ze své školy dítě, které vypadá jako profil absolventa – takové děti bychom chtěli chrlit ven, to je naše vizitka – takové bude vaše dítě, až odsud vyrazí do světa.
- A) sportovní reprezentant
- B) vzor všech ctností
- C) malý génius

OTÁZKY

- Kolik z toho malý ideál má nějak od přírody
- Kolik toho zmákla rodina
- Kolik posbíral cestou
- Jaká je na tom všem zásluha školy?

- Vyberte ze své školy dítě, které vypadá jako profil GAUNERA – takové děti bychom nechtěli chrlit ven, nechceme, aby byli naší vizitkou a nemáme radost, že jsou s naší školou spojovány.

OTÁZKY

- Kolik z toho má nějak od přírody
- Kolik toho zmákla rodina
- Kolik posbíral cestou
- Jaká je na tom všem zásluha školy?

OBECNÉ VLASTNOSTI KTERÉ UZNÁVÁME

- **Dobrý prospěch**
- **Aktivní, organizátor**
- **Není šprt – je přirozeně inteligentní**
- **Sebevědomý jedinec**
- **Samostatné myšlení**
- **Rozhodný**
- **Naplňuje svůj potenciál a osud**

OBECNÉ VLASTNOSTI KTERÉ NEUZNÁVÁME

- Špatný prospěch
- Nevyzpytatelnost
- Záškoláctví
- Drzost vůči dospělým i dětem
 - Fyzické a psychické agrese
 - Rizikové chování – alkohol, sex
 - Nepřípravenost do školy (nenosí pomůcky)
 - Nezájem (povinně dýchá)
- Sociální neobratnost
 - Lže a krade

POJETÍ KÁZNĚ JAKO INTERKULTURNÍ PROBLÉM

Jako příslušníci určité kultury preferujeme specifický balíček hodnot a s nimi spojený systém jejich osvojování

- Naše metody a vzorce nám připadají přirozené, cizí divné – opačně je to stejné
- Některé kultury prosazují sebevědomí jiné submisivitu – někde je důležitý individuální přístup, jinde souznění se skupinou, konformita, podřízenost
- Každá kultura řídí utváření těchto druhů osobnostních vlastností, které vysoko oceňuje

AKCENTACE VÝCHOVNÝCH PRVKŮ

- Obecně je výchova v českých rodinách spíše autoritativní, v britských nebo holandských liberální.
- Ruské matky a učitelky vychovávají děti k poslušnosti, k zachování norem konformity a zachovávají tradiční orientaci výchovy. Důležitá je orientace na vrstevníky a vztahy s nimi
- Americké matky a učitelky považují za důležitou výchovu k individuálnímu rozvoji dětí, k posilování jejich zvědavosti, k jejich nezávislému chování.

Unregistered version of PPT To PDF Scout

(J.M. Ispa (1994 studie)

Unregistered version of PPT To PDF Scout

KTEROU KVALITU CHOVÁNÍ POVAŽUJETE U DÍTĚTE ZA NEJDŮLEŽITĚJŠÍ (Ekstrandovi 1989)

Švédové : Indové

Být harmonický 98% / 26%

Být skromný 2% / 47 %

Být spontánní 76% / 37%

Být schopný řešit konflikty 95% / 33%

Být dobrým občanem 7% / 81 %

Být kooperativní 84% / 69%

Být disciplinovaný 2% / 74%

Být otevřený 98% / 53%

Být zdvořilý 24% / 63 %

Umět se přizpůsobit 5% / 67 %

Být nezávislý 93% / 19%

Být loajální 16% / 31%

KTEROU KVALITU CHOVÁNÍ POVAŽUJETE U DÍTĚTE ZA NEJHORŠÍ (Ekstrandovi 1989)

Švédové : Indové

Být bezohledný 100%/ 44%

Být netrpělivý 14% / 60 %

Neposlušchat rodiče 7% / 45%

Mluvit vulgárně 30%/ 81%

Nestarat se o studium 7% / 49 %

Odmítat jiné děti 93% / 20%

Nebýt přesný 0% / 56%

Být pasivní 86%/ 40%

Být průměrný 93%/ 55 %

Odporovat 70% /19 %

Být sobecký 93% / 52%

Prátelit se s uličníky 7% / 80%

KÁZEŇ

Slovo kázeň vzbuzuje u některých lidí instinktivní odpor :

- **vojenská kázeň, dril, buzerace**
- **potlačování lidské přirozenosti**
- **podřizování se vnitřně neakceptovatelným normám a ještě ke všemu pod tlakem nepříjemného dozoru**
- **Zfanatizovaná armáda, členové sekty**

ETYMOLOGIE SLOVA

- Slovo kázeň pochází z praslovanského KAZ – Ň – je to všeslovanské slovo a jeho původní význam byl TREST.

KÁZN-ICE – vězení

Unregistered version of PPT To PDF Scout

- Nakazanie (rusky trest) – kazň (rusky poprava) smertnaja kazň (trest smrti); kazniť –popravovat, popravit, mučit , týrat
- Ve staročeštině znamenalo spojení „vzít v kázeň“ – usmrtit, vzít na popravu

Unregistered version of PPT To PDF Scout

VYKOPAVKY

- „V roce 1908 zmiňuje Chlup v publikaci **„Mravní nemoci dětství“**, že chlapci navštěvují prostituční místnosti a zmiňuje případ, kdy žáci o přestávce **prováděli vzájemnou masturbaci**. To se neodehrávalo pouze ve chvílích určených k odpočinku, ale i při vyučování :*“Nahoře jsme pěstovali Caesara a dole onanii.”*

Unregistered version of PPT To PDF Scout

- *„narkotické prostředky brozí zničením celého mladého studentského dorostu a nebezpečí nesmí být tudíž v zájmu budoucnosti našeho národa nikterak podceňováno, Mladí lidé oddávající se požívání narkotických prostředků zničí nejen svou tělesnou konstituci, ale stanou se nenormálními a nemohou nikdy po delším požívání jedů býti užitečnými členy lidské společnosti.“*
- **Výnos MŠ a O o užívání narkotických jedů a jejich rozšiřování ze 7. srpna 1924**

VYKOPAVKY

- „Učitelé neopomenou obeznámit školní mládež s nejhlavnějšími pravidly zdravotnickými a zvláště opětovně a důrazně jí objasňovat, jaké škody vznikají z požívání všelikých lihovin (jako piva, vína, pálenky apod.), a vyložit jí nebezpečí plynoucí z pravidelného a nemírného požívání alkoholu a kouření tabáku.“
- **Školní a vyučovací řád ministerstva vyučování 1905**
- Počátkem 20. století byla situace v užívání alkoholu mládeží tak vážná, že školní úřady měly za úkol – ostrízlivění mládeže. vedly se diskuse o zavedení – **ABSTINENTNÍHO VYUČOVÁNÍ** na školách.

VYKOPÁVKY

Poslední dobou množí se stížnosti a žaloby, že obzvláště školní mládež znepokojuje jedoucí automobily nejrůznějším způsobem, hází po nich kamením, blátem a hroudami, pokřikuje neslušně na cestující nebo staví se automobilům svévolně do cesty.

Výnos MŠMNO „O rušení jízdy automobilové mládeží školní 1919“

Učitelství jest těžký, robotný úřad, vysilující duši, ochromující fantazii, pijící sílu z organismu; děti přicházející do školy jsou zlé, svéhlavé, bludně vychované bytosti, rafinované, zlomyslné, zhýčkané, zbloudilé, instinktivně nepřátelské a ve velikém procentu úžasně neschopné; vracím se po pěti hodinách vyučování fyzicky i duševně vysílen, disgustován, umrtven, zatemněn, tupý, mdlý a sešlý. Pouze noc jest vyhražena mé duševní práci a i tu nedostavuje se vždy dispozice, vystřebaná celodenním rozechvíváním nervového systému a stálým krvácením intelektuálním.

Otokar Březina Anně Pammrové, 8.10.1892 (po SŠ studiích učil na školách v Nové Říši a Jaroměřicích nad Rokytnou)

PROBLÉMOVÝ ŽÁK – NEUKÁZNĚNÝ ŽÁK

- Je prubířský pedagogický kámen
- Je pouze pro učitele s vychovatelskou duší
- Je třeba mít pro něj talent
- Je třeba být vychytralý jako liška – přijít na ten hlavní problém a nenírat se v podružnostech = vulgární mluva.
- Řeč je sice spojena s myšlením, ale těžko říct nakolik to lze léčit obousměrně a jak dlouho to může trvat.

DICHOTOMICKÉ TŘÍDĚNÍ

- 1. **Vnitřní faktory** – biologičnost (fyziologie, dědičnost)
- 2. **Vnější faktory** – výchova a prostředí.

Unregistered version of PPT To PDF Scout

- 3. **Kombinace obou**
- S tím souvisí **paradigmata řídící koncepce (vaše představy) o příčinách nežádoucího chování**

1. PARADIGMA

JE TO V NĚM JAKO V KOZE – JE TO HAJZL OD NAROZENÍ

Příčina špatného chování **sídlí v dítěti**
(v konkrétním) = špatné chování

Unregistered version of PPT To PDF Scout

vznikne vlivem přirozených špatných
sklonů, vrozených vlastností, anebo
v úmyslné a záměrné špatné adaptaci.

2. PARADIGMA

**ON NENÍ ŠPATNÝ KLUK, ALE VĚČNĚ
HO NĚCO VYTÁČÍ – PROVOKUJÍ HO**

- Vnější síly zasáhnou jednotlivce tak, že v něm vyvolají nežádoucí chování.

3. PARADIGMA

**JE TO PREVÍT A KDYŽ JE
PŘÍLEŽITOST, TAK JÍ NIKDY
NEVYNECHÁ**

- Chování je výsledkem transakcí (vzájemného působení) mezi jednotlivcem a silami prostředí. Důležitými determinanty chování jsou jak vlastnosti jednotlivce, tak vlivy prostředí

PARADIGMA JE VAŠE VĚZENÍ

- Zvolené paradigma **VŽDY OVLIVŇUJE** veškeré činnosti, které ke zlepšení školní kázně podnikáte. Určují, co čtete, na co se zaměřujete, kterou strategii volíte, jestliže chcete kázni – nekázni porozumět, kontrolovat ji a předpovídat.
- Bez čeho se neobejdu = musím vědět, jak to mám JÁ!!!

PRAVIDLA ŠKOLNÍHO ŽIVOTA - SOUŽITÍ

- Jaký je smysl pravidel ve škole?
- Jakým způsobem se pravidla stanovují – k čemu jsou dobrá?
- Hra na silného a slabého – na toho, kdo ví a toho, kdo neví – na šéfa a jeho pohůnky
- Výsledkem je, že vy pravidla stanovíte a úkolem dětí je porušovat je
- Kdo je stanovuje...

UČITELSKÉ TRIKY

- Jde o skupinu kázeňských prostředků, které patří pod ukázněvací finty nebo staré kantorské figle – jde o využití zkušenosti a vynalézavosti v oblasti školní kázně.

Unregistered version of PPT To PDF Scout

- **POKLESNUTÍ HLASEM** – třídu netřeba přerývat, občasné poklesnutí zaujme víc
- **PROCHÁZENÍ TŘÍDOU** – nesesedět celou dobu na zadku, stát dětem za zády, sunout se po třídě – větší přehled – navíc stojící dospělý má vždycky oči výš než sedící dítě = pán a pes (podřízenost) – když někoho seřváváte, je třeba stát nad ním a rvát mu rovnou do obličeje

Unregistered version of PPT To PDF Scout

UČITELSKÉ TRIKY

VYUŽÍVÁNÍ PROXEMIKY – příchod k řvounovi a drzounovi a položení mu ruky na rameno (bacha na obvinění ze sexismu) nebo na jeho lavici či nějakou věc (bacha na obvinění z pokusu krádeže) – všimne si toho jen on, nepoutáte pozornost všech

VYUŽÍVÁNÍ OČNÍHO KONTAKTU – obracíte-li se k celé třídě, je třeba dívat se jim do očí (ani do země ani do stropu), postupně chytat očima jednotlivé děti – neprotahovat to – jestliže dělá něco špatně, naopak protáhnout

KLADENÍ OTÁZEK CELÉ TŘÍDĚ – jakmile položíte otázku konkrétnímu žákovi, ostatní mají dojem, že jsou z toho venku, že se jich to netýká – netřeba přemýšlet, soustředit se a dávat pozor

DALŠÍ TRIKY – humor- otočení nepříjemné situace v žert

UČITELSKÉ TRIKY

- **VYKÁNÍ** – jako projev úcty – komu se vyká, tomu se těžko nadává
- **SUBSTITUCE** – náhrada nevhodných projevů vhodnými – učitelka začala na prvním stupni vždy, když bylo nejhůř zpívat – děti se k ní postupně přidávaly
- **ZALOŽENÍ ŠKOLNÍHO ČASOPISU** – děti mají možnost se na jeho stránkách vyjádřit, škola se může stát jejich školou – je to jejich podpis na tomto světě (možná místo něčeho rozmláceného nebo počmáraného)
- **TAJEMNÝ ZÁPIS NA ZVLÁŠTNÍ PAPÍR** – na opakovaný přestupek reakce „Jak chceš“ – čistý list papíru a cosi tam zapisovat... „Máš pětku, Martinec!“

RODIČE - CVIČENÍ

Do školy přijde na jednání zákonný zástupce dítěte, se kterým má škola dlouhotrvající kázeňské problémy a chce je řešit nějakým komplexním způsobem.

A: rodič bude hulákající

B: rodič je plačtivý

C: rodič ví všechno nejlíp

Jaké strategie se budete při jednání snažit držet, aby byla účinná + navrhnete strukturu jednání – jak to přesně proběhne....

ZÁSADY PŘI JEDNÁNÍ S RODIČI

- Jednání řídíme = nechováme se reaktivně
- Jsme v práci a řešíme problém, neřešíme osobní antipatie
- Vyjadřujeme se jasně, sdělujeme konkrétní věci
- Nehovoříme s rodičem tak, jako kdyby NĚCO dělal on
- Stále se držíme cíle = předem si ho definujeme
- S agresivním rodičem nejednáme sami
- Na submisivního se nevytahujeme

Doporučená literatura

Karel Ladislav Kukla- Konec bahna Prahy, Bahno Prahy
1926(1927)

- Otakar Chlup – Mravní nemoci dětství , 1908

Doporučená literatura

JACQUELINE WILSONOVÁ

- Narodila se v Somersetu, ale větší část dětství strávila v Kingstonu v hrabství Surrey. Od malička se toužila stát spisovatelkou a svůj první "román" napsala v devíti letech. Jak rostla, popsal postupně bezpočet sešitů. Jako dospělá začala pracovat nejprve v jednom nakladatelství, pak strávila dva roky psaním článků do časopisů, až se z ní nakonec stala velice úspěšná spisovatelka. Přestože mezi její nejznámější knihy patří ty dětské, napsala také řadu detektivních románů a her, které odvysílala britská rozhlasová stanice Radio 4

Doporučená literatura

PŘÍČINY NEKÁZNĚ VE ŠKOLE

- Větší dávka vrozené agresivity
- Nemoc
- Výživa
- Rodina
- Životní prostředí
- Společenská situace
- Média
- Přetíženost
- Nuda
- Chování některých učitelů
- další v textu

KONTAKTY

Michaela Veselá;

Společně k bezpečí, o.s.

tel.: 604 554 231; 774 709 773

www.spolecnekbezpeci.cz

Unregistered version of PPT To PDF Scout

Mail: vesmich@post.cz; vesela@spolecnekbezpeci.cz

Poradna: poradna@spolecnekbezpeci.cz

Katalog pro školy a zařízení:

<http://www.spolecnekbezpeci.cz/soubory/katalog-pro-skoly.doc>

KDY MÁM V ROCE 2009 VOLNO

Září : 15.+16.(út,st);

Říjen: 26.-30. (po-pá);

Listopad: 2.(po); 4.(st); 6.(pá);10.(út); 23.(po);

Prosinec: 1.+2.(út+st); 11.-18. (pá-pá)